

Nyhedsbrev 31.7.2011

Index:

1. Ved Formanden
2. Klovsyge
3. Selektion af Avlsdyr (Vrijthof's)
4. Opskrifter / vittigheder
5. Vædderlamsskue
6. Suffolkdag 2011
7. Orm
8. Gammel avis sladder.

Ved formanden.

Her midt på sommeren er de fleste lam der skal slagtes nok slagtet for længst. Priserne har heldigvis været gode, men desværre æder de høje foderpriser noget af gevinsten.

Jeg ved ikke om det er specielt hos mig, men salg af vædderlam har næsten været ikke eksisterende, om det er tegn på generelt afmatning håber jeg ikke.

Dyrskuer er nok vores bedste udstillingsvindue, desværre er Suffolk ikke udstillet ret mange steder og hvor der udstilles er det med få antal. Nogle af de tilbagemeldinger jeg har fået er at når Suffolk skal bedømmes på tværs af racerne, bliver vore dyr målt med de to store racer og at der ikke bliver taget højde nok for vores racebeskrivelse. Vi er vel alle enige om at vi har Suffolk for det specielle hos dem, ellers kunne vi lige så godt have valgt en anden race.

Jeg mener stadig, at vi skal arbejde på at være kritisk overfor fede dyr på skuer. Det kunne være sjovt hvis et får med huld karakter 3 havde lige så gode chancer som et dyr med et stort 4 tal.

Tak til dem som har udstillet i år, de dyr der var mødt frem har præsenteret racen godt.

Klovproblemer er det helt store samtaleemne lige nu. Emner har det med at dukke op for fuld udblæsning for efter en tid at gå i sig selv igen. Om det samme sker her ved jeg ikke, men jeg håber meget at der ikke bliver taget nogen panikbeslutninger, som så på lang sigt viser sig ikke at være holdbare, men blot giver en masse bøvl og koster en bunke penge. *Se mit læsebrev.*

Vi var nogle stykker der tog på en forlænget weekend til Holland, vi så 3 besætninger og var på et stort fåredyrskue. På skuet var der kun unge dyr, lam og 1 års får, 60 Suffolk var udstillet. Hollands Suffolk ligner meget de Engelske, dyrene er meget kompakte med god bredde og god lårfyldte. Dyrene virker ikke så store, men har dog kraftige lemmer og store hoveder.

Dansk Suffolk

www.suffolk.dk

Den sidste avler vi besøgte gik imod strømmen, hvor det er mest almindeligt at købe avlsvæddere i England, satsede han på at købe i Holland. Hans syn på avl ligner meget det Danske, hvor højeste prioritet er dyrets produktionsegenskaber.

På skuet var der en hal med forskellige fåreracer, der var 30-40 forskellige racer repræsenteret. At tage på dyrskue og at holde får er tydeligt, at det har Hollændernes store interesse, der var efter hvad jeg hørte ca. 10.000 tilskuer bare for at se på får og fåreinventar. Det var en god tur, hvor vi mødte stor gæstfrihed og mange venlige mennesker.

Husk Suffolk dagen den 24. september hos os. Har du lyst til at være med til at debattere racebeskrivelse og mål, er det et emne denne dag.

Husk lammeskuet den 3. september, et godt udstillingsvindue for dine dyr.

Med venlig hilsen

Jens Østergård

Klovsyge, klovsyge

Det der får mig til at reagere er, at en sygdom hos får (klovsyge), som fra at være noget som var hos enkelte besætninger, især syd for Kongeåen, er blevet noget næsten alle får her i Danmark har.

En ekspert i fåreavl siger, at 80 % af danske får har klovsyge.

Når jeg begynder at sætte spørgsmålstejn ved udsagnet, er det når der efterfølgende siges, at raske dyr, altså dyr som ikke halter, nemt kan have klovsyge hvis de undersøges. Dyr i en besætning som ikke halter eller går på knæene, altså lige undtagen på grund af en flækket klov, skal vel ses som sunde dyr?

Det er vel en fantastisk egenskab, at får har stærke klove og kan bevæge sig uden indgreb af medicin og de omkostninger der er ved det. Jeg bliver ofte ringet op af avlere, der ønsker at købe dyr af min race for at forstærke ben og klove i deres besætninger.

Jeg ser med betænkelighed på, at der anbefales at behandle besætninger der ingen synlige klovproblemer har. Netop dyr der har naturlige evner til at klare sig, skulle gerne være med til at præge avlen, frem for dyr der har brug for støtte af både det ene og det andet.

Jeg erkender selvfølgelig, at dyr der har ondartet klovsyge, som halter og mistrives skal have hjælp. Hvis man engang har haft klovsyge glemmer man det aldrig, det lugter hæsligt og dyrene har det forfærdeligt. Jeg havde det nemlig hos mine får, da jeg var 18 år, det er mange år siden, men jeg husker stadig lugten.

Jeg synes, vi skal lave en manual, så flytning med dyr ikke giver risiko for at indføre klovsyge. Forslag kan være, fodbad, skrab og karantæne. Det vil være en god ide, at en dyrlæge er med til at lave en sådan manual.

Jeg har talt med flere udstillere, som har udstillet får i mange år. De fortæller, at de aldrig har fået tilført sygdom i forbindelse med at udstille dyr. Det er almindelig kendt, at mange udstillere lader dyrene gå igennem et fodbad ved hjemtagelse.

Husk, at dårlige klove hos får, er ligesom hos køer, ofte tegn på forkert fodersammensætning. Så undersøg altid først foderet hvis mange dyr i besætningen halter i forbindelse med foderskift eller ved flytning på marker.

Har fårene ondartet klovsyge, mener jeg ikke, man kan være i tvivl, dårlig lugt, svær halthed og man bør selvfølgelig få dem sat i behandling hurtigst muligt.

Jens Østergård

Selektion af avlsdyr ved hjælp af Vrijthof's fåreindeks

Artikel bragt i "Suffolk Stamboek Nederland, Jaarboek 2011" skrevet af Walter Liebrechts, De Vrijthof Suffolks, Wijhe i Holland

Oversat af Anne Nymand og Jaco v d Molen

De fleste af os har får pga. liebhaveri. Vores motto er, at hobby godt må koste penge, men helst så få som muligt. Da jeg har mere fantasi end regnetalent kan vores hobby give afkast. Af finanspolitiske grunde har jeg fårene i regnskabet. Hvert år kommer min revisor med en rapport. Det stimulerede mig til at se, om jeg havde fokus på de omkostninger og udbytter, jeg havde. Som liebhaver bestræbte jeg mig på at finde de bedste får. De mindre gode egenskaber ved mine ynglingsfår, så jeg bekvemmeligt gennem fingre med. Det ville jeg dog gerne gøre anderledes. Udover får har jeg flere andre hobby's. En kone, 5 børn, 3 hunde, 5 gæs, 8 køer og personaleleder for 18 og 3 bestyrelsesposter.

For 4 år siden ændrede jeg min avl fra flot til dejligt let og funktionelt. For at beregne avlen har jeg udviklet et index, hvor omkostningerne i Euro i tid stod centralt, men dog hvor det også rummede et dejligt får. Den tilfredshed til at se et dejligt får der var ustresset.

Vi holder vores får på lerjord. Græsensilage er det eneste grovfoder som de får. Kraftfoder får moderfårene først efter læmning. Da får de maksimalt 500 g pr får pr dag.

I Vrijthof fåreindekset får fårene en score for forskellige egenskaber. Det antal lam der bliver ældre end en uge ved første læmning får 1 point, ved senere læmninger 2 point. Forskelle i diarrefølsomhed hos opdræt, klovkvalitet, læmmeforløb og moderegenskaber, adfærd, kvalitet af afkommet og eget eksteriør scores med -3 til +3. Disse scoreværdier bliver gange med en vægtning. Indekset på vores bedrift er opbygget som følger:

Antal lam	1. kuld	x	1 point
Antal lam	2. kuld	x	2 point
Antal lam	3. kuld	x	2 point
Antal lam	4. kuld	x	2 point

Klovkvalitet:	score løber fra	-3 til +3	vægtning 0,8
Diarre:		-3 til +3	vægtning 0,9
Læmmeforløb/ moderegenskaber:		-3 til +3	vægtning 1,8
Adfærd:		-3 til +3	vægtning 4
Kvalitet afkom:		-3 til +3	vægtning 4
Eget eksteriør:		-3 til +3	vægtning 1,5

Som illustration ses scorene fra får nr 16 som er middel scoret:

Dansk Suffolk

www.suffolk.dk

	Får score	vægt	point
Antal lam 1. kuld	1	x1	2
Antal lam 2. kuld	2	x2	4
Selv om hun ikke har haft mere end 2 kuld scores 3. og 4. kuld med middel på 2 lam pr kuld			
3. kuld	2	x2	4
4. kuld	2	x2	4
Klove	1	0,8	0,8
Diarré	3	0,9	0,9
Læmme/ moderegenskaber	3	1,8	5,4
Adfærd	1	4	4
Kvalitet afkom	0	4	0
Eget eksteriør	2	1,5	3
Total score			20,1

Vægtningerne er tilpasset vores valg. De har ligget fast over flere år. Adfærd er for mig vigtigt, for en anden er udseende måske vigtigere. Med denne metode kan alle forfølge deres egne avlsmål. For at kunne beregne disse formler har jeg sat dem i et regneprogram. Programmet kan fås hos mig. Til slut nogle enkle udtalelser. Tænk godt over jeres avlsmål og hold det over flere år. Vi selekterer stramt efter dette indeks. Det avlsmateriale som vi sælger, består da kun af væddere, gimmerlam og åringslam. Får med de laveste indeks bliver slagtet. Nu hvor vi har fået systemet tilpasset, mærker vi, at der bliver mindre arbejde med fårene. Læmmeperioden går nemmere, klovene behøver mindre opmærksomhed og også diarréen ved lammene er blevet stærkt formindsket. Nu har jeg fået mere tid til at kigge på fårene. Det skal naturligvis fortsætte med at være sjovt.

Anne Nymand, Jaco v d Molen

Conny's græske frikadeller.

500 g Lammefars

3-4 æg

½-1 tsk. salt

½-1 tsk. Peber

1 tsk. Allehånde

1 tsk. Stødt nelliker

1 kop havregryn

4 spsk. (Med top) mel

1 hakket løg

Hakket persille efter smag.

Røres til en lind fars evt. med lidt vand.

Evt. 1 rød hakket sød peber. Feta ost.

1 stilk bladselleri

Steges i margarine/smør

Lammekoteletter.

5-6 lammekoteletter

5 gulerødder

3 porrer

2 løg

75 g smuttede mandler

1 kop rosiner

1 tsk kanel

1 spsk ingefær

1 spsk honning

2 fed hvidløg med skræl

salt

peber

Rosinerne lægges i vand. Løg og koteletter brunes i en stor gryde. gulerødder og porrer skæres i 4 cm store stykker og kommes i gryden sammen med 3 dl vand.

Rosiner, mandler, krydderier, honning og de 2 hele hvidløg med skræl tilsættes. Det hele koger 20 min. under låg. Herefter tages hvidløgsfedene op og smuttes som mandler ned i retten, hvor efter der røres rundt, skrællen smides væk.

Serveres med nye kartofler.

Vittigheder.

Hvad er det mest kendte husdyr, i Danmark?

- Grillkylling

Tre englændere kørte i tog igennem Skotland. Pludselig ser en af dem et sort får, og udbryder:

- Se! Hvor interessant - alle får i Skotland er sorte!

- Næh, siger den anden person, du kan faktisk kun vide, at der er et sort får i Skotland.

Efter en pause siger den tredje person: - Faktisk kan vi kun være sikker på, at der er et får i Skotland, som er sort på den ene side...

Sikke et får

En blondine ville bevise over for sig selv og for andre, at blondiner var knap så dumme som folk troede, så hun farvede sit hår brunt og drog ud for at bevise. Da hun var kommet godt ud på landet, mødte hun en bondemand der var i færd med at få sine dyr over vejen. Hun steg ud af bilen og sagde til ham: "Hvis jeg kan gætte dit erhverv, må jeg så få en af dine får?"

Til det svarede bondemanden: "Det må du godt, men så skal du også gætte rigtigt første gang."

Blondinen svarede: "Jeg gætter på du er landmand" Bondemanden tilstod og sagde: "Du må vælge et af mine får" Blondinen valgte et får, tog det med sig hen i sin bil, og var meget stolt, for nu havde hun bevist, at blondiner er lige så kloge som alle andre, men lige inden hun skulle til at køre, kom bondemanden hen til hende og spurgte: "Hvis jeg kan gætte din rigtige hårfarve, må jeg så få min hund tilbage?"

Vædderskue Vædderlam og 1 års væddere

3. september 2011 – Landsskuepladsen i Herning

kl. 08.00-16.00

Udstillingen omfatter 1-års væddere og årets vædderlam fra alle racer.

07.45 – 08.15

Ankomst og dyrlægekontrol.
Dyr fra Sjælland og nord for Limfjorden kan møde senere, dog hurtigst muligt, og inden kl. 10,00

09.00 -

Velkomst og kaffe.

Program

08.15 – 11.30

Scanning.

08.15 – 11.30

Lineær kåring.

Begge aktiviteter foregår løbende efter først til mølle.

10.00 - 11.30

Bedømmelse af slagtelam. Bedømmelsen foregår i boksene.

12.00 - 13.00

Frokost og socialt samvær.

Alle opfordres til at købe deres fortæring på pladsen, idet Vestjydsk Fåreavl hjælper med aktiviteten.

13.00 – 13.15

Oprangering af 1-års væddere.

13.30 - 14.00

Oprangering af ældste vædderhold.

14.00 - 14.30

Oprangering af yngste vædderhold.

Udstillerne opfordres til at hjælpe hinanden som trækere.

15.00 – 16.00

Præmieoverrækkelse, socialt samvær og afslutning.

Tilmelding :

For kun 150,00 for første dyr, 125,00 (excl. moms) pr. efterfølgende dyr

Der er ingen begrænsninger i antal tilmeldinger fra den enkelte udstiller.

Kontakt:

Lene Wohlfahrt på mailadressen

Engvang@profibermail.dk eller på tlf 7586 3623 for at få fremsendt tilmeldingsskema.

Tilmeldingsfristen er 31. juli 2011

Alle er velkomne til at komme og kigge på vædderne denne dag.

Entreen er gratis.

Arrangør
Dansk Fåreavl
Udvalget for avl

Dansk Suffolk

www.suffolk.dk

Program for Suffolk dagen den 24. september 2011

Landskue 2011

1. Ankomst kl. 12.00, spising af medbragt mad, foreningen er vært med øl eller vand.
2. Præsentation af deltagerne.
3. Jens orienterer om gården Nyboel og besætningen:
 - a. Besætningens avlsmål
 - b. Årets gang
 - c. Brug af dyrlæge, fodervalg osv.
4. En del dyr vil være på stald denne dag for at give mulighed for at se dem på nært hold.
5. Kåringsdommere 2 X Henning deltager og kommer med deres bud på hvordan vi står i forhold til racebeskrivelser og mål. I denne forbindelse bliver der mulighed for at drøfte eventuelle behov for ændringer.
6. Hvis tiden og vejret er til det, bliver der udflugt til Skjern Enge.
7. Anne Nymand viser billeder fra turen til Holland og øvrige billeder af Suffolk.
8. Spising, selvfølgelig noget med lam eller får. Rødvin eller andet drikkevarer bør medbringes.

Pris for kaffe og middag 100,00 kr.

Tilmelding senest den 17.9. tlf. 61 54 10 63 / 91 17 16 17

Suffolkdagen finder sted hos Jens Østergård, Damslundvej 14, 6900 Skjern

Dette citat er taget fra Dansk Fåreavls hjemmeside, fra d. 30.6.2011

:/ Det er vigtigt du ser dine dyr efter da der lige nu dør mange får og lam pga. angreb af blodorm (Hæmonchus orm).

Dyrlæge Inga Stamphøj gør opmærksom på, at det er lige nu, at man som fåreavler skal være meget opmærksomme på blodorm hos får og lam. I skal være opmærksomme på, at dyrene ikke får diarre af blodorm, ligesom de heller ikke behøver at blive afmagrede af angrebet. Dyrene dør derimod af blodmangel. Kigger man på dyrenes slimhinder er de meget blege, hvis dyret er angrebet af blodorm. Kig på dyrets øjenslimhinde og se om den er bleg. Hvis lammet er død af blodorm, er øjenslimhinden porcelænsvid.

En gødningsprøve kan bekræfte diagnosen. Husk også at behandling skal iværksættes straks, hvis du har problemer.

Min egen dyrlæge her på Fyn, fortæller at det er slemt i år med Coccidiose.

Conny Laesen

Lidt avis "sladder"

Fåreavler fradømt retten til dyrehold

Offentliggjort 10.05.11 kl. 11:27

En 52-årig fåreavler, der tidligere havde får på Lille Knabstrupvej syd for Regstrup, blev mandag i Retten i Holbæk fradømt retten til at holde produktionsdyr i tre år.

Fåreavleren blev også idømt 14 dages betinget fængsel og skal betale sagens omkostninger.

Sagen begyndte i januar 2009. Ved et kontrolbesøg hos den økologiske fåreavler på Lille Knabstrupvej blev det konstateret, at får og lam var enten underernærede, døde eller døende. Dyrenes dårlige tilstand udløste i alt fire tilsynsbesøg, og i løbet af foråret 2009 måtte fåreavleren aflive omkring 150 får og lam.

Medhjælper "forsvundet" I retten forklarede fåreavleren, at manden, der var ansat til at passe fårene, havde snydt ham og var forsvundet. Han havde ansat ham, fordi fårene var syge og derfor skulle holdes adskilt.

Fåreavleren holdt sig derfor væk og passede kun sine raske får for at undgå smitten. De to domsmænd og dommer Lis Hævdholm fulgte anklager Anja Liins udlægning, som gik på, at fåreavleren havde forsømt at gribe ind, velvidende at dyrene led.

Fåreavleren, der efterfølgende har mistet sin ejendom ved en tvangsauktion og bor i en campingvogn ved Haslev, modtog dommen.

Kilde: Holbæk Amts Venstreblad